

Hemiola

Z greckiego – półtora. Powstaje wtedy, gdy w takcie $3/4$ na pewnym odcinku występują tylko półnuty, więc trzy półnuty zajmują przestrzeń dwóch taktów. A $3/2$ (ułamek!) to $1 \text{ i } \frac{1}{2}$, czyli półtora

Hemiolę bardzo lubili stosować [Johannes Brahms](#) i [Piotr Czajkowski](#). Wcześniejsze przykłady można znaleźć u [Wolfganga Amadeusza Mozarta](#).

Niektórzy teoretycy za hemiolę uważają następstwo [taktów](#) $6/8$ i $3/4$, częste w ludowej muzyce hiszpańskiej: takt na 6 ma dwie ćwiartki z kropką, takt na 3 ma trzy ćwiartki, więc biorąc te podstawowe jednostki dostajemy 3:2, czyli półtora. W muzyce menzuralnej [XV-XVI wieku](#) zestawienia dwóch [nut](#) trwających tyle, co trzy inne nazywano hemiolą i stąd przeniesienie tej nazwy na podobne zjawiska w muzyce opartej na [metrum](#).